

Bakioğlu Holding Sürdürülebilirlik Odaklı Yatırımlarına Devam Ediyor

SÖYLEŞİ: Enver Bakioğlu, Bakioğlu Holding Ambalaj Grup Başkanı

Bakioğlu Grubu yarım asrı geride bıraktı. Bugün, Bakioğlu Holding bünyesinde ambalaj sektöründe faaliyet gösteren beş firma yer alıyor. Bu gelişim süreci ve bünyenizde yer alan ambalaj firmaları hakkında okurlarımızı bilgilendirir misiniz?

Bakioğlu Holding'in temelleri, 1973 yılında merhum Enver Bakioğlu'nun İzmir'de Bak Ambalaj'ı kurması ile atıldı. Zaman içinde şirketler grubu olarak büyüyen ve fleksibil ambalaj sektöründeki varlığını dikey entegrasyon modeliyle güçlendiren Grubumuz, fleksibil ambalaj başta olmak üzere inşaat, sigorta, lojistik ve gıda sektörlerinde faaliyet gösteriyor. Lokomotif sektörümüz fleksibil ambalaj dışındaki şirketlerimizden de hızlıca bahsedecek olursam: İnşaat sektöründe Bakış Yapı İnşaat, sigortacılıkta Baksas Sigorta ve Aracılık Hizmetleri, bilişimde Baknet Bilgi İşlem ve Taşımacılık, gıda sektöründe Freshbak Organik Doğal Gıda ve Meyv Dondurulmuş Gıda şirketlerimizle, Bakioğlu Holding çatısı altında faaliyetlerimizi ortak değerlerle gerçekleştiriyoruz.

Dikey entegre iş modelinde faaliyet gösteren Ambalaj Grubu Şirketlerimize değinecek olursam; fleksibil ambalaj sektörüne 1973 senesinde Bak Ambalaj ile ilk adımlarını atan Bakioğlu Holding bugün, Cumhuriyetimizin 50 yılına eşlik etmenin gururunu yaşıyor. Ulusal sermayeli yapısı, sanayici ve ihracatçı kimliği, yarım asırlık tecrübesiyle ülke ekonomisi ve istihdamına önemli katkılar sağlayan Bakioğlu Grubu'nun kuruluş öyküsü; Ambalaj Grubu Şirketleri'nin ilki olan Bak Ambalaj'ın, 1973 yılında baskılı ve baskısız kağıt torba üretimiyle başlamıştır. Daha sonra bu üretimi, çeşitli sektörlerin önde gelen şirketlerine baskılı ve baskısız fleksibil ambalaj üretimine dönüştüren Bakioğlu Holding; fleksibil ambalaj

sektöründe hedeflediği dikey entegrasyon yapısına uygun şekilde yatırımlarını gerçekleştirdi. Sırasıyla, BOPP film üretimi gerçekleştiren Polibak, rotogravür baskı silindirlerini işleyen ve flekso baskı için klişe üretimi sağlayan Bak Gravür ve polietilen film üretimini gerçekleştiren Bareks şirketlerini faaliyete geçirerek dikey entegrasyon yapısının en temel adımlarını tamamladı; 2015 sonrasında kurduğu Hollanda merkezli Bak Flexibles BV ve P&B Flexibles ile yurt dışı operasyonlarını Avrupa merkezli desteklemeye başladı.

Son dönemdeki en önemli yatırımlarımızdan biri olarak öne çıkan, döngüsel ekonominin en önemli oyuncularında yerini alacağına inandığımız, fleksibil ambalaj atıklarını geri dönüştürerek ham madde üreten Bakcycle Geri Dönüşüm ile dikey entegrasyon modelindeki beşinci şirketimizi de kurmanın gururunu yaşıyoruz. Kısacası Grubumuz, kuruluşundan bu yana, ülke ekonomisine, istihdama ve geleceğe farklı alanlarda katkı sağlamayı; tüm bunları sürdürülebilirlik odağıyla her alanda en iyiye ulaşacak şekilde hayata geçirmeyi hedeflemiştir. Bugün yine ilk günkü anlayış ve hedefle faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

Dijital teknolojiler, daha verimli üretime olanak tanıyarak israfı azaltıyor. Bu doğrultuda ambalajın tüm süreçlerinde; otomasyondaki gelişmelerin uygulanması,

büyük veri kullanımı, yapay zeka uygulamaları görülüyor. Bu durum, artan verimlilik ve yeni iş modellerinin de önünü açıyor. Bakioğlu Holding'in; üretken yapay zeka, diğer dijital teknolojilerin üretkenlik avantajlarından yararlanarak akıllı fabrikalara geçiş yönünde dönüşüm adımlarından bahseder misiniz?

Bakioğlu Grubu olarak dijital dönüşümün temel amacının grubumuzun iş süreçlerini, operasyonlarını ve hizmetlerini dijital teknolojileri kullanarak dönüştürmek, bu sayede

Enver Bakioğlu

daha verimli, yenilikçi ve rekabetçi hale gelmek olarak yorumluyoruz. Bu konuda yaptıklarımızı kronolojik olarak anlatarak hangi dijital dönüşüm araçları ile nasıl verimlilik elde ettiğimizi ve dijital dönüşümdeki gelişim yolculuğumuzu aktarmaya çalışacağım. İlk yol haritamızı 2016 yılında çıkardık ve bu yol haritasına uygun olarak aldığımız kararla öncelikle ERP (yani kurumsal kaynak planlaması) altyapımızı değiştirdik. İki yıl süren uzun çalışmalar sonucunda grubun tüm ana ERP yapısı SAP altyapısına geçmiş oldu. Böylece grup genelinde standardizasyonu ve ERP altyapısı anlamında sağlamlığı, güvenilirliği sağlamış olduk. ERP geçişlerinin tamamlanmasını takiben analitik raporlama sürecini hayata geçirdik, var olan tüm veri kaynaklarımızı kullanarak veri ambarı küplerimizi oluşturmaya başladık ve bunları hem analiz hem de görsel raporlama yapmaları için kullanıcılara açtık. Belirli bir plan çerçevesinde çalışanlarımıza görsel analitik uygulamaları ile raporlama, iş zekası yönetimi eğitimleri alarak ya da bünyemizde vererek kendi görsel raporlarını kendilerinin oluşturmalarını sağladık. Bu eğitimleri grubumuzun eğitim birimi ile Bak Akademi bünyesinde düzenli olarak vermeye devam ediyoruz. 2019 yılı sonlarında dijital dönüşüm yolunda bir adım daha attık ve iş süreçlerimizde eyleme geçebilen yapay zeka olarak adlandırdığımız RPA (robotic process automation, robotik süreç otomasyonu) robotlarını kullanmaya başladık. Amacımız, çalışanlarımızın yapmak zorunda oldukları ama göreceli olarak rutin, az katma değerli, tekrarlayan işleri tamamen robotlara aktarmaktı. Bu sayede, çalışanlarımıza, daha katma değerli projeler için alan açtık, 160 civarında süreç için gelen talebi gözden geçirip 60 tanesini tamamen robotlara aktardık. Şu anda satış sipariş girişi, fatura girişi, çekli listesi vb. evrak gönderimi, günlük üretim planlama, günlük yönetim toplantıları öncesi hazırlanması gereken raporlar,

muhasabe kontrolleri, muhasebeleşme işlemleri, internet ortamından araştırma yaparak periyodik veri toplanması vb. işlemler tamamen robotlar tarafından yapılıyor. Robotlar sayesinde çalışanlarımıza açtığımız alanlarda yeni ve verim artırıcı projeler gerçekleştirdik ve her geçen gün geliştirerek ilerliyoruz.

Pandeminin hayatımıza girmesi ile farklı bir boyuta geçtiğimizi düşünüyoruz. Böylece dijitalleşmenin yanında insanın dönüşümü kavramı oluşmaya başladı. Hayatımıza, fiziken bir araya gelmeden online (çevrim içi) toplantı yapma kültürü çok hızlı girdi ve birçok işi uzaktan yönetebilir konuma ulaştık. Aynı anda 500 kişinin şirkete gelmeden şirketteymiş gibi çalışabileceği altyapıları oluşturduk, ofis çalışanlarımız hâlâ haftada bir gün uzaktan çalışıyorlar. Yine pandemi döneminde AR (artırılmış gerçeklik) gözlüklerini hayatımıza dahil ettik. Bu teknolojiyi kullanarak müşterilerimizin üretim sahasına gelmeden uzaktan denetim yapmalarını sağladık, yeni üretim hatlarımızın kurulumlarını yurt dışındaki mühendisler, teknisyenler işletmelerimize gelmeden tamamen kendi mühendislerimiz ve teknisyenlerimizle AR teknolojisini kullanarak gerçekleştirdiler. İhtiyaç halinde bakım süreçlerimizde de AR teknolojilerini kullanıyoruz. 2022 yılına geldiğimizde ise o ana kadar yaptığımız çalışmalar da gözden geçirerek gelecek beş yılın "Dijital Dönüşüm Master Planı"nı oluşturduk. Bu planda dikey ve yatay entegrasyonda fiziksel katmanda, entegrasyon katmanında ve AİoT katmanında hangi tarihte hangi şirketimizde hangi çalışmaları yapacağımızı belirledik ve bu plan çerçevesinde çalışmalarımızı yürütmeye başladık.

Dikey entegrasyon kısmında doğrudan üretim makinelerimizden veri alıyoruz, bu veriler üretime

ait gerçekleşen proses parametreleri olabildiği gibi, kullanılan/sarf edilen ham madde miktarları, üretilen yarı mamul miktarı, harcanan enerji gibi üretim teyitleri için kullanacağımız veriler de oluyor. Artık üretim bildirimlerimizi operatörlerimiz yapmıyor, elde ettiğimiz verilerle bu işlemi doğrudan SAP ortamında hazırlanan MII MES adını verdiğimiz üretim otomasyon uygulamaları ile yapıyoruz. Bir önceki operasyonda elde ettiğimiz verileri ve ERP ortamında var olan verileri kullanarak bir sonraki operasyondaki üretim makinelerinin ayarlarını yine artık operatör vasıtası ile değil, SAP üzerinden otomasyonla yapıyoruz. Böylece, olası operatör hataları ortadan kalkıyor, bu hatalardan ortaya çıkabilecek üretim kaybı verimsizlikleri, müşteri şikayetleri de en düşük seviyeye iniyor. Benzer şekilde elde ettiğimiz enerji verilerini üretim siparişleri ile eşleyip maliyet ve verimlilik analizi yapıyoruz, üretimde kameralı görsel analiz sistemleri kullanarak kalite kontrol ve üretim süreçlerimizi yönetiyoruz, kalite kontrol ölçüm ve analiz sistemlerimizi doğrudan ERP altyapısı ile bağlayarak büyük veri oluşturuyor ve süreçleri yönetiyoruz.

Otomatik yönlendirmeli araçlarla (yani AGV) otonom taşıma gerçekleştiriyoruz, bu sayede paketleme ve taşıma otomasyonları ile verim artışı sağlıyor ve hata oranlarını düşürüyoruz. Bu araçlar üretim hattından çıkan paletlerin üzerindeki etiketleri okuyarak bir sonraki operasyona, rework alanına ya da paketleme alanına paletleri taşıyor. Yatay entegrasyon tarafında ise müşterilerimizden tedarikçilerimize kadar olan tüm paydaşlarla dijital dönüşüm gerçekleştirmeyi hedefliyoruz ve adım adım uyguluyoruz. Bu kapsamda oluşturduğumuz müşteri portalları ile müşterilerimize siparişlerini ve siparişlerinin durumunu gösteriyoruz. Bunun için ERP sistemimizde olan sipariş, planlama, üretim, stok ve sevkiyat verilerini ve lojistik alanındaki tedarikçilerimizden online olarak aldığımız lokasyon, durum bilgilerini anlık olarak paylaşabiliyoruz. Böylece müşterilerimiz hızlı bir şekilde veriye ulaşarak kendi iç planlamalarını da yapabiliyorlar. Yine bazı müşterilerimizle

VMI (vendor managed inventory) gerçekleştirerek depolarındaki stokları, ihtiyaç durumlarını takip ediyor; doğrudan onlarla mutabık kaldığımız standartlar çerçevesinde otomatik üretim ve sevkiyatlar yapabiliyoruz. Bu sevkiyatlara ait tüm bilgileri de EDI yöntemleri ile müşterimizin sistemine aktarıyoruz. Böylece hem müşterilerimize hem de kendimize verimlilik artışı sağlıyoruz.

Yurt dışındaki acentelerimizi CRM sistemimize dahil ettik, saat farklarını da düşündüğümüzde gereksiz mesailer, telefon görüşmeleri ve yazışmalar ortadan kalktı. Böylece müşteri ilişkileri yönetiminde de hız ve verim artışı sağladık.

Finansal taraftaki paydaşlarımızdan bankalarla dijital dönüşüm kapsamında tam entegrasyon sağladık. Tüm banka hareketlerimizi elektronik ortamda alıyoruz ve gelen bu hareketlerle SAP ERP'deki yasal muhasebe hareketlerimizi otomatik olarak oluşturunuz. Benzer şekilde bankalarla yaptığımız entegrasyon ile ödeme talimatlarımızı doğrudan SAP ERP'den elektronik ortamda gönderiyor, onayları mobil ve elektronik imza ile gerçekleştiriyoruz, bunlara ait SAP ERP kayıtları da yine otomatik olarak oluşuyor. Bu sayede, veri giriş hatalarından kaynaklanan verimsizlikler ve iş kayıpları da tamamen ortadan kalkmış oldu.

Müşteri ve tedarikçilerimizle yapmak zorunda olduğumuz mali kayıt mutabakatlarını da yine dijital ortamda kullanıcı müdahalesi olmadan otomatik olarak gerçekleştiriyoruz ve karşı tarafın dönüşüne göre SAP ERP kayıtlarımız, tanımlanmış algoritmalarla göre otomatik oluşuyor. Böylece öncelikli paydaşlarımızı da dahil ederek hem dikey hem de yatay entegrasyonu bütünleştirerek uçtan uca dijital dönüşüm için caba harcıyoruz. Bakioglu Holding olarak, tüm şirketlerimizin stratejik yol haritaları belirlenmekte ve buna göre iş fonksiyonları yönetilmekte. Bizler de bu iş stratejileri ile uyumlu olacak şekilde dijital dönüşüm yol haritamızı belirliyoruz. MEXT Teknoloji merkezi ile çalışarak Dünya Ekonomik Forumu tarafından önerilen ve kabul gören dijital olgunluk değerlendirme metodolojisi olan SIRI (Smart Industry Readiness Index) ile 16 boyutta dijital olgunluk seviyemizi ölçtük, burada önemli olan konu; bize değer yaratacak dijital dönüşüm noktalarını tespit etmekte ve buna göre dijital dönüşüm yol haritamızda gerekli revizeleri yaptık. Her yıl gözden geçirmeye ve gelişmeler doğrultusunda yenilemeye devam edeceğiz.

Yol haritamıza göre dikey ve yatay entegrasyonda çalışmalara devam edeceğiz. Otonom araçlara (AGV) ağırlık vereceğiz ve verim artışı sağlayacağımızı düşündüğümüz her alanda kullanıma alacağız. Nakliye yönetimi ile entegre çalışan karanlık depo yönetimi çalışmamızı hayata geçireceğiz.

Artık alışkanlıklar, ihtiyaçlar çok değişti. Mobiliteye ve çalışan deneyimine oldukça önem veriyoruz. Bu kapsamda çalışanlarımızın işlerini, yürüttükleri fonksiyona uygun olarak bilgisayar başına oturmadan da yürütebilsinler istiyoruz. Bu kapsamda bakım süreçlerimize taşınabilir cep tabletlerini dahil ettik ve bakım ekiplerimiz artık tüm işlemlerini (malzeme talebi, bakım siparişi, arıza kaydı, planlı bakım adımları, üretici firma teknisyeni ile görüşme vb.) doğrudan müdahale ettikleri makine başında yapabiliyor. Depo yönetiminde de kullandığımız bu tip mobil çalışma yöntemlerini, olabilecek her noktada uygulamaya devam edeceğiz. Tüm çalışanlarımızla olan iletişimimizi mobil çalışan kapsamında Bakbi markamızla ele alıp bulut ortamına taşıdık. Artık çalışanlarımız 7x24; cep telefonlarından, tabletlerinden, bilgisayarlarından şirketimiz hakkındaki tüm gelişmeleri istediği zaman takip edebiliyor, dokümanlara ulaşabiliyor, izin süreçlerini ve bunlara bağlı onay mekanizmalarını yönetebiliyor, bodrolarını takip edebiliyor.

Dijital dönüşüm çalışmalarının şirketlerde markalaşmasının da önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu amaçla yaptığımız tüm çalışmaları “dijital rota” adı altında ele aldık ve tüm paylaşımlarımızı bu marka altında sürdürüyoruz.

2024 yılında en büyük hedefimiz insanın dönüşümü ve üretken yapay zeka konuları olacak. Bu kapsamda dijital kaynakları ve yetkinlikleri değerlendirip bu yetkinliklerin artırılması için eğitimler, webinarlar, hekatonlar düzenlemeye devam edeceğiz. Görsel analitik konularında ve RPA konularında bunu büyük oranda başardık. Artık çalışanlarımız, bu eğitimler sayesinde lowcode, no-code ürünleri kendileri kullanarak Bilgi Teknolojileri ekiplerine ihtiyaç duymadan işlerini yürütebiliyorlar. RPA’da bir adım daha ileri giderek katılımsız yani çalışan ile etkileşmeden işi alıp bitiren robotlardan, katılımlı robotlara yani işi karşılıklı olarak robot ve çalışanın yaptığı bir yapıya geçmeyi hedefliyoruz. Çalışanlarımız kendi süreçlerindeki robotik otomasyon çalışmalarını kendileri yapabilsinler ve istedikleri zaman robotlara bunu atayabilsinler istiyoruz. Bu konuda da altyapımızı hazırlamak üzere adımlarımızı attık.

2024’te insanın dönüşümünü hedeflerken ve buna uygun çalışmaları yaparken en önemli noktalardan birisi de üretken yapay zeka konusundaki çalışmalarımız olacak. Üretken olmayan yapay zekadan üretken yapay zekaya geçişin iş yaşamında birçok şeyi değiştireceğini düşünüyoruz ve Grubumuzu, buna hazırlamayı hedefliyoruz. Bu kapsamda Türkiye Yapay Zeka İnisiyatifi’ne katılarak kurumsal üyeleri arasında yer aldık. Böylece hem Türkiye’deki bu çalışmalara destek oluyoruz hem de kendi ekiplerimizin bu alanda farkındalıklarını artıracak eğitimleri alarak çalışmalar yapmasını

hedefliyoruz. Şu anda üretken yapay zeka ile çalışan “çalışan asistanları” projesine başladık. Bu proje bittğinde çalışanların tüm sorularını dokümanlarımızdan öğrenip, doğal dil iletişimi ile cevaplıyor ve onları yönlendiriyor olacağız. Hedefimiz, üretim makinelerinden elde ettiğimiz her türlü veriyi ve o anda üretime başlarkenki değişkenleri kontrol ederek üretim parametrelerini belirlemek ve üretimi başlatıp, o esnada üretim şartlarında bir değişiklik olursa yeni önerileri ortaya çıkarmak. Bu konudaki çalışmalarımızı başlatmış bulunuyoruz. Bir diğer başlattığımız proje de yapay zekayı iş sağlığı ve güvenliğinde kullanmak. Burada da görüntü işleme yöntemi ile yaya yolu ihlali, iş güvenliği ekipmanı kullanımı ihlali, üretim alanı kontrolü gibi konulardaki çalışmaları inceliyoruz ve bir çözüm ortağı ile anlaşmak üzereyiz. Yapay zeka için hedeflediğimiz bir çalışma alanı da lojistik, tedarik zincirinde planlama ve zamanlama konuları. Bunu da 2024 yılında gündemimizde tutmaya devam edeceğiz. Son olarak şunları söylemek isterim; eminim birçok değerli firma işletmelerinde dijital dönüşüm çalışmaları gerçekleştiriyordur. Biz de birçok kurumla paralel uygulamalar hayata geçiriyoruz. Bu çalışmalarda şirketlerimizin iş strateji yol haritaları ile uyumlu olacak şekilde dijital dönüşüm yol haritamızı oluşturuyoruz. Bunu yaparken üst yönetim olarak tam desteğimizi ortaya koyuyoruz, dijital kaynakları ve yetkinlikleri değerlendiriyoruz, eylem planlarımızı oluşturuyoruz, ölçüm ve değerlendirme kriterlerimizi belirliyoruz, uygulama ve sürekli iyileştirmelerle durum analizi de yaparak dijital dönüşüm yol haritamızı güncelleyerek adım adım ilerliyoruz. Tüm bunları ele alırken “insan”ın esas olduğunu unutmuyor; süreç, teknoloji ve insanı bir arada tutarak başarılı bir dijital dönüşüm gerçekleştirmeye çalışıyoruz.

Döngüsel ekonomiye geçiş, ambalaj sektörünün çok ciddiye aldığı bir konu. Sürdürülebilirlik ise, ambalajın en sıcak konularından biri. Ambalajda döngüsel ekonomiye geçmek, sürdürülebilir geleceğe ilerlemek, Bakioglu Holding için ne ifade ediyor?
Döngüsel ekonomiye geçiş ve sürdürülebilirlik, Bakioglu

Holding'in geleceğe yönelik vizyonunun merkezinde yer alıyor. Bu kavramlar bizim için sadece birer slogan ya da hedeften ibaret değil. Bu kavramlar bizim için öncelikle bir sorumluluk; iş modelimizin ve üretim süreçlerimizin temelini oluşturuyor. Döngüsel ekonomi, atıkların en aza indirgenmesini, kaynakların yeniden kullanımını ve geri dönüşümü teşvik ediyor. Bu bakış açısı, ambalajın tasarım aşamasından başlayarak tüm değer zincirini şekillendirmek durumunda. Bu anlamda; yüzde 100 geri dönüştürülebilir nitelikte film tipleri üretebiliyoruz ve filmlerimizin bir kısmı da içeriğinde geri dönüştürülmüş malzemeler barındırıyor. Ambalaj üretimimizde de geri dönüştürülmüş içerik kullanımını ve tamamen geri dönüştürülebilir yapıları tercih ediyoruz. Böylelikle müşterilerimize daha kolay geri dönüştürülen ambalaj çözümleri sunmayı hedefliyoruz.

Tüm Ambalaj Grubu Şirketlerimizde, üretim süreçlerimizde tamamen yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanıyor; su tüketimi, karbon ayak izi ve atık yönetimi açısından sürekli iyileştirmeler yapıyoruz. Bu yaklaşımla hem çevresel etkimizi azaltıyor hem de müşterilerimize daha sürdürülebilir çözümler sunabiliyoruz. Bunlara ilave olarak geçen yıl kurduğumuz Bakcycle Geri Dönüşüm şirketimiz bünyesinde en yeni teknolojileri kullanarak yılda 12 bin ton atık ambalajı tekrar ekonomiye kazandırıyor ve doğal kaynakların tüketimini en aza indiriyoruz. Döngüsel ekonomiyi, bir zorunluluk gibi değil, çevreye ve geleceğe karşı bir görev ve sorumlu bir üretici olmanın anahtarı olarak görüyoruz. Bu sayede, gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmayı hedefliyoruz.

Bareks ile ExxonMobil'in döngüsel ekonomiye yönelik bir iş birliği içine girmesi hakkında bilgi verir misiniz?

Bareks olarak, döngüsel ekonomiye katkı sağlamak amacıyla ExxonMobil ile önemli bir iş birliği içerisine girdik. Bu iş

birliği kapsamında, ExxonMobil'den tedarik ettiğimiz gıda temasına uygun, kimyasal geri dönüştürülmüş PE (Polietilen) ham maddesini kullanarak PE film üretimi gerçekleştiriyoruz. Bu kapsamda gıda temasına uygun yüzde 30 oranında kimyasal geri dönüştürülmüş ham madde kullanarak ürettiğimiz güvenilir ve yüksek performanslı PE film ürünlerimiz, çevresel sürdürülebilirliği destekleyen önemli bir adım niteliğinde.

ExxonMobil ile olan bu stratejik ortaklık, çevresel etkilerimizi azaltma konusundaki kararlılığımızı göstererek sürdürülebilirlik açısından yenilikçi çözümler sunma konusunda bize önemli bir avantaj sağlıyor. Bareks, sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda üretim teknolojilerine yaptığı yatırımlar, Ar-Ge çalışmaları, müşterileri ve tedarikçileri ile gerçekleştirdiği projeleriyle geri dönüştürülebilir ürün çözümleri sunuyor; hem ekonomik hem de çevresel faydaları bir araya getirerek, sektörümüzde örnek teşkil eden yeşil ürün portföyünü sürekli olarak genişletiyor.

Bak Gravür'ü Türkiye ve Avrupa'nın önde gelen rotogravür baskı silindiri üreticilerinden biri haline dönüştüren yeni yatırımlarından bahseder misiniz?

Bakioğlu Holding Ambalaj Grubu Şirketleri'nden biri olan ve baskılı fleksibil ambalaj sektörü için rotogravür baskı silindiri ile flekso baskı klışesi üretimi gerçekleştiren Bak Gravür, kuruluşundan bu yana gerçekleştirdiği çok önemli yatırımlara bir yenisini daha eklemiştir.

Kapasite artırımı ve teknolojiyi yenileme yatırımı ile var olan makine parkuruna ilave olarak, bir adet CFM, dört adet CUMax teknolojisine sahip bakır kaplama makinesi, birer adet krom kaplama, yağ alma, gravür işleme, finishmaster ve lazer finish yağ alma makinelerinin yatırımını gerçekleştirdik. Bak Gravür, gerçekleştirdiği büyük ölçekli yeni yatırımı

ile Türkiye'nin ve Avrupa'nın önde gelen rotogravür baskı silindiri üreticisi konumuna ulaşmış olmakla birlikte, müşterilerine aylık 5 bin, yıllık 60 bin silindire kadar yüksek bir üretim kapasitesi sunuyor. Sürekli gelişen ve yenilenen yatırımlarıyla Bak Gravür, fleksibil ambalaj sektöründe ve ülke ekonomisinde değer yaratmanın gururunu yaşıyor.

Polibak'ın son dönem yatırım ve girişimleri hakkında bilgilendirir misiniz?

Bakioglu Holding ve Grup Şirketlerimizde, sürekli yatırım ve gelişimle, yer aldığımız tüm faaliyet alanlarında daima “en iyiye” ulaşma hedefiyle çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Fleksibil ambalaj sektöründe dikey entegre iş modelinde faaliyet gösteren şirketlerimiz arasında, plastik film üretim kapasitesiyle rakiplerinden ayrılan Polibak şirketimizde, daha çok yeni bir yatırımı daha faaliyete geçirdik. 2024 yılının Mayıs ayının sonlarına doğru devreye aldığımız Polibak'ın ikinci 10,4 metre genişliğinde film üretimini gerçekleştiren yedinci hattımız ile dünyanın en hızlı hatlarından birine sahip olduğumuzu ve elde ettiğimiz tonajla Avrupa'nın ikinci büyük BOPP kapasitesine ulaştığımızı gururla ifade edebilirim. Ayrıca 2023 yılında devreye aldığımız 7,2 metre genişliğinde, beş katlı, yılda 18 bin ton CPP film üretim kapasitesi ile dünyanın en büyük CPP üreticisi konumundayız.

2024 yılının Haziran ayında devreye aldığımız 2,95 metre genişliğindeki dokuzuncu metalize ünitemiz ile birlikte yıllık 43 bin ton üretim kapasitesine sahibiz. Avrupa'daki en büyük metalize film üreticisiyiz.

CPP ve BOPP hatlarımızda yüzde 100 geri dönüştürülebilir mono materyal film üretimi gerçekleştirerek fleksibil ambalaj döngüsel ekonomisine önemli katkılar sunuyoruz. Sürdürülebilirliğin son derece ön planda olduğu bu dönemde post consumer recycled (bitmiş ürün atığından geri dönüştürülen) ve bio-renewable (biyo kaynaklardan dönüştürülmüş) içerikli filmleri de ürün portföyümüze kazandırdık.

Üretimde kullandığımız enerjinin yüzde 100'ünü yenilenebilir kaynaklardan temin ediyor ve bunu I-REC Sertifikası ile belgeliyoruz. 2024 yılı içerisinde devreye almayı planladığımız güneş enerjisi santrali yatırımlarımız, Polibak'ın enerji ihtiyacının yüzde 17'sini karşılayacak.

Salihli'deki GES projemiz ile 21.7 MWh/sene ve yeni fabrikamızın üzerine kurmakta olduğumuz çatı GES projesiyle de 2.7 MWh/sene olmak üzere toplam yıllık enerji üretim gücümüz 24,4 MWh/sene olacak.

Tüm bu üretim süreçlerimizde, ürün portföyü geliştirmelerindeki sürdürülebilirlik bakış açımızı ve uygulamalarımızı güncelde tutabilmek adına, CEFLEX paydaşlığımızı aktif şekilde yürüttüğümüzü de ayrıca paylaşmak isterim. ISCC Plus Sertifikamızla; SEDEX, CDP gibi uluslararası geçerliliği olan denetimlere üst düzeyde sağladığımız uyumla, çevreye olan etkimizi de minimize ettiğimizi; sosyal ve etik etkilerimizi de gözettiğimizi gururla ifade etmek isterim.

Gıda ürünleri başta olmak üzere pek çok ürün grubunun tüketicilere ulaştırılmasında Fleksibil ambalajın büyük bir rolü söz konusu. Peki, bu önemli ambalajın, döngüsel ekonomide sürdürülebilir boyuta ulaşması için ne yapılmalı?

Fleksibil ambalaj, gıda ürünleri başta olmak üzere pek çok ürünün israfının engellenmesi ve tüketicilere ulaştırılmasında büyük bir rol oynuyor. Gıdanın yanı sıra hijyen ürünleri, ilaç, taşımacılık gibi birçok sektörde her geçen gün kullanım alanının arttığını görüyoruz. Fleksibil ambalaj; diğer ambalaj türlerine kıyasla sahip olduğu çeşitlendirilebilir mekanik özellikleri ve düşük ağırlığı sayesinde daha çok tercih edilen bir ambalaj türüne dönüştü. Tek kat filmlerden de oluşabildiği gibi, iki ve ikiden fazla katmandan oluşan lamine ürünler ile özel ihtiyaçlara hızlı cevap sunması da seçilmesindeki en önemli unsurlardan biri. Uzun yıllardır takip ettiğimiz sürdürülebilirlik başlığının altında son yapılan çalışmalarda da kanıtlandığı üzere, ambalaj ve paketlenen ürün ağırlıkları karşılaştırıldığında fleksibil ambalaj en etkin ambalaj türü olarak karşımıza çıkıyor.

Bu değerli ürünü daha da değerli kılacak olan şey ise döngüsel ekonomi prensiplerine uygun bir akışı kurgulamak ve üreticiden tüketiciye değer zincirinin tüm halkalarında bazı uygulamaları standart hale getirmek. Adından da belli olduğu gibi “döngü” üzerinden gidecek olursak; ilk adımda fleksibil ambalajın geri dönüştürülebilirliğini artırmak için tasarım, malzeme, üretim ve baskı aşamalarında dikkatli olmak durumundayız. Tek malzemeli ve çok katmanlı olmayan ambalaj yapılarını tercih etmek bunun en önemli parçasını oluşturuyor. Bunun yanında, doğal kaynaklardan elde edilen biyopolimerlerin fleksibil ambalaj komponentlerinin arasına girişi, geri dönüştürülmüş polimerlerin gıdyla temas özelliğini kazanması ile kullanımının artması ve geri dönüştürülebilirlik kriterlerinin yavaş yavaş netleşmesi ile yüzde 100'e varan geri dönüştürülebilirlik yüzdeleri ile fleksibil ambalaj üretiminin gerçekleştirilebilmesi, onu yine sürdürülebilirlik uyumunda üst sıralara taşıyor.

Döngünün ikinci adımında, ülkemizde modern bir toplama/ayırma altyapısı kurmalıyız ve tüketicileri fleksibil ambalaj atıklarını kaynağında ayırtırmaya ve toplamaya teşvik etmeliyiz. Kullanılmış ve görevini tamamlamış ambalajların yeniden ekonomiye kazandırılması için ilk adım, bu malzemelerin doğada kaderine terk edilmemesi. Bu konuda bilinçlendirici kampanyalar yürütmek ve gerekli altyapıyı sağlamak hem kamunun hem de sektörümüzün görevi olarak değerlendiriyorum.

Döngünün üçüncü adımı, toplanan ve ayrılan malzemelerin modern geri dönüşüm teknolojileri ile yeniden ham madde formuna getirilmesi ve bu ham maddenin yüksek kalitede, yüksek saflıkta, adeta orijinal plastik ham maddeler ile çok yakın özelliklerde olacak şekilde yeniden ekonomiye sunulması.

Son olarak da fleksibil ambalaj yapılarında geri dönüştürülmüş malzemelerin kullanılmasına ağırlık vererek de döngüyü tamamlamak gerekli. Bunun için tüketici algısında geri dönüştürülmüş içeriğe sahip ambalaj

kullanımının bir tercih sebebi haline gelmesi önem arz edecektir. Bu konuda kamusal teşvikler, eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları çok değerli olacak.

“Döngüsel ekonomi”, sürdürülebilir bir gelecek için kilit kavram. Biz Bakioglu Ambalaj Grubu olarak, bu alanda öncü olmayı ve hem sektörümüzü hem de kamu kurumlarını bu yönde desteklemeyi amaçlıyoruz. Ambalaj Grubu Şirketlerimizin her birinde ilk günden bugüne araştırılan, geliştirilen ve gerçekleştirilen birçok sürdürülebilirlik çalışmamız mevcut. Avrupa Birliği ülkelerinin ambalaj ve ambalaj atığı yasası (PPWR) üzerinde yaptığı konsolide çalışmaları yakından takip ediyoruz. Yasanın alt detaylarının netleşmesi ile yasaya tam uyum ile hizmet vermeye ve daima en iyisi için çalışmaya devam edeceğiz.

Bu arada grubunuzun önemli firmalarından Bak Ambalaj’ın sürdürülebilir ambalaj üretimi ve çevreye etkilerini minimize etmeye yönelik faaliyetleri hakkında da bilgi paylaşır mısınız?

Bakioglu Holding’in ilk grup şirketi olan ve yarım asrı geride bırakan Bak Ambalaj, baskılı fleksibil ambalaj sektöründe öncü olmayı misyon edinmiş bir şirkettir. Dört kıtada 50’den fazla ülkeye hizmet sunuyoruz. 1994 yılında başladığımız ihracat faaliyetlerimizde bugün, üretimimizin yüzde 75’i başta Avrupa ve Amerika olmak üzere dört kıtada 50’den fazla ülkeye ihracat seviyesine ulaştı. Sürdürülebilirlik bakış açımız, 50 yıllık bilgi birikimimiz ve deneyimimiz, çevik iş yapımızla ürettiğimiz fleksibil ambalaj çözümlerini, uzun yıllardır market raflarında görmenin gururunu yaşıyoruz. Sürdürülebilirliği öncelik matrisinde birinci sıraya koyan Bak Ambalaj çevre politikasının temel amacının “çevreyi korumak” olduğunu söyleyebilirim. Bu bağlamda;

- AB Yeşil Mutabakatı’na ve Döngüsel Ekonomi Planı’na hizalanıyoruz.
- 2018 yılında iki tesisimizde devreye aldığımız “solvent geri kazanım” tesislerimizde yıllık 4 bin ton solventin hem atmosfere atılımının önüne geçerek geri kazanıyor, yeniden kullanıyor ve çevreyi koruyor, hem de bu miktarda solventi ithal etmeyerek ülke ekonomisine ve cari açığın azaltılmasına katkı sağlıyoruz.
- I-REC Sertifikasyonu ile Bak Ambalaj tesislerinin tamamında tüketilen elektrik enerjisinin yüzde 100’ünü yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlıyoruz.
- Şirketlerin sera gazı salınımları ve iklim değişikliğine yönelik stratejilerini uluslararası kurumsal yatırımcılarla paylaşmaları yönünde önemli bir adım olan Karbon Saydamlık Projesi’ne 2010 yılından bu yana raporlama yapıyoruz.
- Reborn ürün ailesi ile birden fazla sürdürülebilirlik seçeneği geliştirmek üzere reduce/ recycle/ reuse yaklaşımı ile müşterilerimizin gerçek ihtiyaçlarını sorgulayarak daha sürdürülebilir ambalaj çözümlerini sektörünün ilk bakanlık onaylı Ar-Ge Merkezimiz ile yaratıyoruz. Üç ana gruba ayırdığımız Reborn® ürün ailemizi; geri dönüştürülmüş ham madde içeren ürünlerimiz, tek bileşenli (mono), geri dönüştürülme oranı yüzde 100 seviyesinde olan PP ve PE bazlı ürünlerimiz ve biyo-malzeme içeren, biyo-bozunabilir, kompostlanabilir, kağıt bazlı çevreci ürünlerimiz olarak özetleyebiliriz.

■ Türkiye’den ilk paydaşının Bak Ambalaj olduğu, döngüsel ekonomide fleksibil ambalajın tüm değer zincirini temsil eden bir Avrupa şirketler ve dernekleri konsorsiyumu olan CEFLEX paydaşlığı ile döngüsel ekonomiye gerek ürün gerek üretim süreçleri boyutunda katkı sağlıyoruz.

Önümüzdeki birkaç yıla ilişkin ambalaj sektörünü bekleyen büyük zorluk ve fırsatlar hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Sektörel olarak bizi bekleyen ve hatta yaşamaya başladığımız birtakım zorluklar olmakla birlikte, bu zorlukların yarattığı fırsatların da olduğunu söyleyebilirim. Önümüzdeki birkaç yılda döngüsel ekonomiyi destekleyici ve kısıtlayıcı teknik gerekliliklerin üzerine istişarelerin artacağı bir zaman dilimi bizi bekliyor. Bu durum, tüm değer zincirinde bir zorluk yaratacak gibi yorumlanabilir. Ancak biz bunu, dünyamıza ve geleceğe hizmet eden bir dizi faaliyetler silsilesi olarak yorumluyoruz yani geleceğimize hizmet edecek uygulamalarda bizleri birleştirecek bir fırsat olarak görüyoruz. Fleksibil ambalaj döngüsel ekonomisi CEFLEX’in Türkiye’deki ilk paydaşları arasında yer almamız da bunun en önemli göstergeleri arasında. Dikey entegre yapıda faaliyet gösteren tüm Ambalaj Grubumuzda gerek kendi araştırmalarımız gerekse CEFLEX paydaşlığımızla edindiğimiz bilgiler ve Ar-Ge yatırımlarımızla hem ürün hem üretim süreçlerimizde fark yaratacak adımlar atıyoruz. Dolayısıyla yeni ekonomik modelin getirdiği zorluklar bizim kurumsal felsefemizle birebir örtüştüğü için tüm bunları fırsata ve yeni yatırım alanlarına dönüştürüyoruz. Bu kapsamda, yine dikey entegre yapımız özelinde BOPP (Biaxially Oriented Polypropylene) filmi değerlendirdiğimizde, BOPP sektörü de önümüzdeki yıllarda çeşitli fırsatlar sunuyor olacak.

İlk olarak, sürdürülebilirlik ve çevresel avantajlar dikkat çekiyor. BOPP filmler, diğer plastiklere kıyasla daha düşük karbon ayak izi ve geri dönüştürülebilirlik özellikleri sayesinde çevresel açıdan avantajlı. Özellikle biyobozunur BOPP filmlerin geliştirilmesi, çevresel etkileri azaltarak pazardaki talebi karşılıyor.

Gıda ambalajlarında artan talep de önemli bir fırsat. Gıda sektöründe hijyen ve ürün ömrünün uzatılması büyük bir rol oynuyor. BOPP filmler, yüksek bariyer özellikleri sayesinde gıda ürünlerinin tazeliğini koruyarak raf ömrünü uzatıyor ve gıda israfının önüne geçiyor. Bu durum, gıda ambalajında BOPP film kullanımının artmasını sağlayacak ve fırsat yaratacak. Düşük maliyet ve verimlilik de BOPP filmlerin cazibesini artırıyor. Üretim sürecindeki enerji verimliliği ve maliyet avantajları, BOPP filmleri ambalaj üreticileri için cazip bir seçenek haline getiriyor. Bu da pazardaki rekabet avantajını artırıyor.

Teknolojik yenilikler de sektöre büyük fırsatlar sunuyor. Nanoteknoloji ve ileri malzeme bilimi alanındaki gelişmeler, BOPP filmlerin özelliklerini daha da iyileştiriyor. Örneğin, anti-bakteriyel kaplamalar, oksijen ve nem bariyer özelliği artırılmış filmler gibi yenilikler ürünlerin korunmasını ve raf ömrünün uzatılmasını sağlıyor. Bu yenilikler, gıda ve ilaç sektörlerinde önemli fırsatlar yaratıyor. Ayrıca, özelleştirilebilir ambalaj çözümleri sayesinde müşteri

deneyimini kişiselleştirmek mümkün oluyor. BOPP film seçeneklerimiz sayesinde müşterilerimize geniş bir yelpaze sunuyoruz. Bu da bize özellikle rekabetin yoğun olduğu pazarlarda büyük bir avantaj sağlıyor. Son olarak, küresel pazar büyümesi önemli bir fırsat sunuyor. Asya-Pasifik başta olmak üzere, global olarak büyüme potansiyeli taşıyan BOPP film sektörü, gelişmekte olan pazarlarda artan tüketim ve ambalajlama ihtiyaçları sayesinde bu bölgelerdeki büyümeyi destekliyor. Ayrıca, Avrupa ve Kuzey Amerika'da sürdürülebilir ambalaj çözümlerine yönelik artan talep, BOPP film üreticileri için yeni pazar fırsatları yaratıyor.

Tüm bunların yanı sıra iklim değişikliği ve buna bağlı olarak artan doğal afetler, üretim tesislerini ve tedarik zincirlerini olumsuz etkileyebiliyor. Özellikle üretim tesislerinin doğal afet bölgelerinde bulunması, işletme sürekliliği riskini artırabiliyor. Bu yönde kriz yönetim planlamaları ve acil durum modelleri geliştirilerek hazırlıklı hale geliyoruz. Pandemi ile birlikte derinleşen tedarik zinciri ve lojistik sorunları, sektör için büyük bir zorluk olmaya devam ediyor. Yaşanan tedarik zinciri aksaklıkları ve lojistik sorunlar, üretim ve teslimat süreçlerinde gecikmelere yol açabiliyor, bu da müşteri memnuniyetini olumsuz yönde etkileyebiliyor. Bu noktada da dikey entegre iş modelimiz sayesinde bu zorluğu olabildiğince bertaraf ettiğimizi düşünüyorum.

Küresel ekonomik belirsizlikler de sektörü etkileyen bir diğer önemli faktör. Küresel ekonomik dalgalanmalar ve belirsizlikler, özellikle gelişmekte olan pazarlarda ambalaj ürünlerine olan talebi olumsuz etkileyebiliyor. Ekonomik durgunluk dönemlerinde tüketici harcamalarının azalması, ambalaj sektörünü doğrudan etkileyebiliyor. Ambalaj sektörünün bir diğer zorlu yanı da hepimizin bildiği gibi ham madde fiyat dalgalanmaları. Fleksibil ambalaj üretiminin başlangıç noktası olan plastik ve polietilen

filmlerin ana ham maddesi olan polipropilen, petrol türevi bir ürün olup, petrol fiyatlarındaki dalgalanmalar ve polipropilen arzındaki değişiklikler üretim maliyetlerini doğrudan etkileyebiliyor. Bu durum, kârlılığı azaltarak fiyat rekabetini zorlaştırabiliyor. Bununla birlikte, sürdürülebilir kalkınma hedeflerimiz ve çevre odaklı üretim politikalarımız doğrultusunda petrol türevi ham maddelerden ziyade geri dönüşümle elde edilen ham maddeye yöneldiğimizi ve Bakcycle Geri Dönüşüm şirketimizi bu amaçlarla faaliyete geçirdiğimizi belirtmek isterim. Nitekim Bakcycle, işimizi sürdürülebilir kılma ve fleksibil ambalaj döngüsel

ekonomisine büyük bir katkı sağlama motivasyonu ile kurulmuştur. Fleksibil ambalaj döngüsel ekonomisinde başta grup şirketlerimize beraberinde de sektörümüze ve geleceğimize önemli fırsatlar, katkılar sunacak.

Akıllı ambalaj teknolojilerinin, tasarımlarının ya da uygulamalarının ilerleme kaydedeceğini ve yataylaşarak tüketici ambalajlarında yaygın kullanımına yönelik düşünceleriniz neler?

Teknolojinin gelişmesi, yaygınlaşması ve akabinde erişilebilirliğinin yükselmesi ile birçok tüketim ürününde akıllı teknoloji uygulamalarının karşımıza çıkacağı aşikar. Ambalaj sektörü de bu mecralardan biri olacak. Özelleştirilmiş, yüksek özellikli, taklit önlemi alınma ihtiyacı olan ve insan sağlığına birebir etki etme potansiyeli olan ürünlerde akıllı ambalaj uygulamalarını deneyimlemeye başladık.

Tüketiciye kapsamlı bir izlenebilirlik haritası sunan, tüketim deneyimini artırıcı öneriler veren, taklit edilebilirliğin raporlandığı, raf ömrü ve tazelik kontrolünün anında yapılmasına olanak sağlayan uygulamalar her geçen gün ambalaj deneyimimize yenilikler katıyor.

Müşteri deneyiminin ön plana çıktığı bu dönemde akıllı ambalaj uygulamalarının daha da artacağını öngörüyoruz.

Verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederim. ■

Hazırlayan: Editör Sibel Göksel Aşan
İzinsiz başka bir medyada yayınlanamaz.

İletişim: Bakioglu Holding
Tel: 0232 376 72 70
Faks: 0232 376 84 62